

JO, Justitieombudsmannen
Box 16326
103 26 STOCKHOLM

Sverige, 2012-03-18

Brådskande JO-anmälan

Härmed anmäler vi tjänstemän/kvinnor på myndigheter bland annat Naturvårdsverket och Länsstyrelsen Västmanland för brott mot EU-lag och Förvaltningslag.

Bakgrund

Sverige har förbundit sig att följa EU's miljölag, i detta fall Art- och habitatdirektivet. Sverige har brutit mot denna lag hela tiden när det gäller rovdjurspolitiken och Sverige var nära att dras inför EU-domstol hösten 2011.

Genom att lova EU-kommissionen att följa EU-lag i augusti 2011, undvek Sverige att hamna i domstol. Nu har det gått 7 månader och regeringen har ännu inte ändrat Jaktförordningen så att den överensstämmer med Art - o habitatdirektivet. Detta skapar stora problem hos myndigheter som ska ta beslut i rovdjursärenden. Vi har påtalat detta i flera brev men inget har hänt, se bilagor.

Vad som gäller för myndigheterna är att följa EU-lag eftersom den är överordnad svensk lag. Tjänstemännen/kvinnorna har, som vi ser det, även en annan agenda som inte synliggörs för oss medborgare – det förekommer även jävsituationer.

Naturvårdsverket (NV)

NV's samordnare, Ruona Burman (tidigare Carlgrens närmaste tjänsteman), känner till vilka lagar som gäller. Men när hon delegerar rovdjursbesluten till Länsstyrelserna enligt krav från regeringen, får de inga tydliga instruktioner om vad som gäller. EU-kommissionen förutsätter att sådana instruktioner ska delges! R Burman säger att Lst är egna myndigheter och de vet vad som gäller – hon kan inte gå in och bestämma över dessa myndigheter.

Här är det mycket oklart vilka regler som gäller mellan NV och andra myndigheter. De flesta Lst har överraskats av den tunga arbetsbördan och har inga erfarenheter/kunskaper och ser fortfarande att NV är den myndighet som ska bestämma eftersom regeringen delegerar alla beslut till NV. Enlig Burman har NV vid ett flertal tillfällen bett regeringen om att få överklagansrätt över Lst's beslut men har inte fått det. Nu sker många felbeslut hos Länsstyrelser som har fått delegering på skydds jakt på rovdjur – stor förvirring har uppstått.

Vi har påpekat i skrivelse till NV, R Burman m fl att de har rätt att ta tillbaka delegeringen från de Lst som bryter lagarna, men vi har inte fått något svar på detta.

Vi vill nu få klarhet om vad som gäller mellan myndigheterna beträffande rovdjursärenden.

Länsstyrelsen (Lst) Västmanland följer inte gällande lag

1. Vi har många gånger talat med handläggarna på Lst och påpekat att de bryter mot gällande lag men får till svar att de följer svensk lag. När vi påpekar att de måste följa Art- o habitatdirektivet, får vi till svar att de måste följa Jaktförordningen. Alltså, inkompetenta handläggare som bryter mot Förvaltningslagen.

2. Handläggaren David Bruun har tagit ett skyddsjaksbeslut att skjuta ett alfapar i Skultuna-reviret, föräldraparet till ca 7 valpar och det togs i mitten av januari 2012. Vid en undersökning visade det sig att det inte fanns något underlag till skyddsjakt. Det blev ramaskri i landet, eftersom detta beslut strider mot EU-lag samt att valpar inte kan klara sig utan föräldrar vid ca 7 månaders ålder, de är färdiglärda vid ca 2 års ålder.

3. Samme handläggare säger vid samtal att ”det är ju bara vargar” och ”de är ju inte ens genetiskt viktiga”. Varg är en mycket skyddsvärd art i Sverige och EU betecknar arten som prioriterad. När vi sedan i februari påtalar att nu är det förbjudet att ha skyddsjakt på varg eftersom det är parningstid och får då till svar att det är ju bra att det är parningstid, för då är de tillsammans!! Vi protesterar mot denna oetiska hållning och okunskap som tjänsteman på en myndighet. Detta är brottsligt!

4. Vid samtal med denne David Bruun visar det sig att han är en inbiten jägare, intressejäv och han skulle snart fara till Nya Zeeland för att jaga med pil och båge!! Läs vidare i Bilaga 2.

5. Det visar sig också att Lst Västmanland anlitar en besiktningsman, Lars Björk, som är jaktvårdskonsulent på Jägarförbundet och han har en jaktstuga inne i Skultuna-reviret där han jagar kronhjort, alltså vargarna tar ”hans” djur. Men anledning av att han är anställd i en förening som lobbar för licensjakt på en skyddsvärd art, är han inte tillräckligt opartisk för att arbeta för en myndighet. Vi anser att det är ett jävförhållande! Han hetsade folk i området och sade till pressen ”att nu måste jag begära skyddsjakt”.

6. Av en slump fotade två personer från djur/naturorganisationer följande mail från Inga Ängsteg, chef på Viltskadecenter, SLU till en handläggare på Lst (som nu jobbar på NV, ev slutat), Göte Hamplin, 5 nov 2010. Det hade med fårbönder i Skultuna-reviret att göra. Inga Ängsteg hade varit på besök hos familjen och de ville ha mer ersättning för **80 får** som var försvunna – ingen vet var fåren finns – mycket mystiskt, svårt att tro på! Citerar slutstycket:

”PS. Tror du att det skulle gå att ersätta något ytterligare av deras förluster under sommaren, trots bristen på besiktningar?” (Inga Ängsteg utövar påtryckning på en tjänsteman på en myndighet, brottsligt! Och Göte Hamplin betalar ut pengar för får som ingen har besiktigt som slagna av rovdjur! Han begår ett tjänstefel/vår anm.)

”Jag vet att det var väldigt svårt för Lasse B att besiktiga eftersom dem inte hade hittat kadavren i tid men samtidigt känns det ju helt orealistiskt att så mycket ”friska”djur skulle dö plötsligt, det var ju inga små lamm. Jag förstår att de är väldigt frustrerade.

Jag tror det vore bra för den framtida acceptansen för varg och även lo inom länet om det gick att göra något.” (Ytterligare påtryckningar, vår anm.)

7. Samme handläggare, Göte Hamplin, vägrade våren 2010 att sända ett dokument om lojakt, det var sekretessbelagt, påstod han. Vi påpekade att det råder offentlighetsprincipen på

myndigheter, men det hjälpte inte. Efter många turer med Lst-juristen, skickade vi en överklagan till Kammarrätten i Sthlm och fick rätt. Lst skulle skicka ut dokumentet omgående.

Vid samtal med rovdjurshandläggare på Lst nyligen har samma tongångar dykt upp igen. Fick besked att de skulle börja sekretessbelägga allt på avdelningen.

8. G Hamplin, som är/har varit handläggare på NV fr o m hösten 2011, var den person som tog skyddsjaksbeslut på en genetiskt viktig varg i Kronoberg län i oktober 2011. Det fanns inget underlag som styrkte en skyddsjakt – ytterligare lagbrott från en tjänsteman. Våldsamma protester kom från hela Sverige!

9. Chefen för rovdjursavdelningen, Anna Olofsson, är tydligen långtidssjukskriven och ersätts just nu av Tommy Hansen. Vid samtal med honom säger han att han har ingen kunskap om rovdjurspolitiken, han jobbar på en helt annan avdelning på Lst. Han kan inte svara på några frågor så två inkompetenta handläggare, David Bruun och Pierre Ahlgren har ingen ledning. Mycket skrämmande!

10. Landshövding Ingemar Skogö, som inte heller känner till lagarna för våra 5 stora rovdjur, går ut i media och försvarar handläggarna.

Undertecknade har flertalet gånger informerat NV, Länsstyrelser och Regering dessa fel men inget görs. Dessutom får vi aldrig svar på våra skrifter.

Otydliga regler och felaktiga lagar som myndigheterna har, gör det svårt för oss att följa deras beslutsgång. Detta skapar förvirring i hela landet för många människor. Vi som har skaffat oss kunskap och som har kontinuerlig kontakt med EU-kommissionen, vet att de följer varje steg Sveriges tar i vargförvaltningen och de är beredda att dra oss inför domstol. De vet att vi inte följer den EU- lag som vi har undertecknat.

Härmed vill vi att JO granskar våra tjänstemän/kvinnor i deras tjänsteutövning! Följer de lagarna som gäller och följer de förvaltningslagen!

Med vänlig hälsning

Charlotte Swanstein
Hundpsykolog, författare, lärare

Kristina Hallin, Hälso pedagog, fil kand
Helhetssyn människa – miljö, forskarbehörighet

Adress:
Karl Johans gata 8
252 67 HELSINGBORG
Tel: 0703-57 95 74
Mail: charlotte@fidos.se

Adress:
Byvalla 1
774 68 HORNDAL
Tel: 070-345 01 47
Mail: kristina.hallin@spray.se

Bilagor 1 – 3

Till

Regeringen: Fredrik Reinfeldt, Lena Ek, Eskil Erlandsson

Naturvårdsverket: Ruona Burman, Klas Allander

Lst Västmanland: Ingemar Skogö, Anna Olofsson, Pierre Ahlgren, David Bruun

EU-kommissionen: Erik Degerbeck

Alla varningssystem borde lysa rött!

Vad är det som gör att ni, Eskil Erlandsson och Lena Ek, inte ändrar i svensk jaktförordning så att den överensstämmer med Art- och habitatdirektivet? Hur ska Naturvårdsverket och Länsstyrelserna kunna ta lagliga beslut när det finns en mängd felaktigheter i Jaktförordning?

Det har gått ett halvår sedan regeringen lovade att följa EU-lag! Varför har inget hänt? Har ni en agenda med EU och en annan som är knuten till personer inom jaktkretsar?

Säkert är att ni har en agenda som ser till att jägarförbunden får ca 60 miljoner kronor/år i ett otidsenligt uppdrag som ska handla om "viltvård" men som i praktiken är jaktvård. En "viltvård" som inte kan preciseras eller ens revideras. Jägarna har det senaste året, trots uppdraget, vägrat att utföra uppgifter som t ex eftersök. Dessutom borde jägarförbunden kunna förhindra illegal jakt, då de troligtvis känner varje själ med gevär och jaktintresse i rovdjurslän – detta är något som aldrig yppas! Det är dags att Viltvården sköts av en nationell myndighet som ser till hela landet och att de ideella föreningarna får återgå till att vara just föreningar för hobbyjägare.

Trots att EU-lagen uttryckligen förbjuder licensjakt på varg (endast en strikt skydds jakt gäller) och trots flera påpekande från miljökommissionär Janez Potocnik kring Sveriges brott mot EU-lag, fortsätter svensk regering att ge klartecken till generös jakt på varg. Vi upprepar: Sverige följer inte Art- och habitatdirektivet idag.

Västmanland planerar nådastöten för Sverige genom att de beviljat skydds jakt på föräldraparet i reviret Skultuna och enligt landshövdingen Skogö väntar man bara på nysnö innan jakten sätts igång. Att deras beslut vilar på falsk grund och att Lst Västmanland planerar att göra vargvalparna föräldralösa mitt i vintern, då deras jaktteknik inte ännu är välutvecklad och därmed troligen leder valparna mot svält alternativt närgångna i samhällen för födosök, tycks inte vara något som bekymrar landshövdingen och hans rovdjurshandläggare.

Ruona Burman på NV har, enligt samtal med henne, försökt få regeringen att ge NV rätten att kunna överklaga Länsstyrelsernas skydds jaktbeslut men utan framgång. Undertecknade ser även att risken är uppenbar att fler lagbrott mot EU-lag kommer att begås, då vargarnas parningssäsong börjar 15 februari, vilket är nutid.

Art- och habitatdirektivet, Artikel 12:

12.1 Medlemstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för införande av ett strikt skyddssystem i det naturliga utbredningsområdet för de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4 a, (bl a varg) med förbud mot

12.1 b att avsiktligt störa dessa arter, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder

12.1 d att skada eller förstöra parningsplatser eller rastplatser

Det finns en gräns på hur mycket människan får trycka undan djuren! Vi har nått den gränsen nu.

Medborgare som avser att se till att Sverige följer lagen!

Kristina Hallin & Charlotte Swanstein

Sverige 2012-02-13

Bilaga 2

Naturvårdsverket,
Att: Ruona Burman, Klas Allander
106 48 STOCKHOLM

Kop: Lena Ek, Miljödepartementet, Eric Degerbeck, EU-kommissionen

Betr Upphävande av skyddsjaktsdelegeringen till Länsstyrelsen i Västmanlands län

Vi är många i Sverige som har följt Lst i Västmanlands olagliga skyddsjaktsbeslut i två månader. Oerfarna handläggare får fatta beslut på en prioriterad art som vargen är. Vi har fått mycket bakgrundsfakta från flera trovärdiga personer samt kopior på dokument gällande ärendet. Dessa visar att det inte finns grund för beviljande av skyddsjakt på alfaparet enligt Art- och habitatdirektivet.

Så här säger EU-kommissionens Janez Potocnik:

Kommissionären förklarar i tydliga ordalag att skyddsjakt inte får bli en maskerad licensjakt (som ju nu stoppats efter EU-kommissionens intervention). Kommissionären var också kritisk och förklarade att det "**--- vore logiskt om den som inför skyddsjakt på varg också har klara regler för hur den skall se ut. Det måste absolut finnas en klar definition för i vilka fall skyddsjakten får genomföras, hur den skall se ut och vad som krävs innan ett sådant beslut kan fattas ---**".

I avsaknad av sådana instruktioner understryker kommissionären att skyddsjakt bara får ske om det inte finns några andra lösningar, som till exempel att sätta upp stängsel för att skydda får, flytta vargar eller exempelvis förse hundar med bjällror. Om inga andra lösningar är möjliga så kan skyddsjakt bara komma ifråga vad gäller **ett tydligt identifierat djur** som man vet är farligt eller skulle kunna orsaka allvarlig skada; med andra ord kan en flock eller grupp vargar inte bli föremål för kollektiv skyddsjakt.

Enligt Naturvårdsverkets egna siffror dödades vargen under året 2010, 21 hundar – 14 jakthundar och 7 sällskapshundar. Det finns ungefär 200 000 jakthundar i Sverige. Enligt Agria försäkringsbolag dödades eller skadades 800 hundar i trafiken, 144 dödades eller skadades av annat vilt eller vildsvin, 43 drunknade, 15 dödades eller skadades av vådaskott och 16 dödades eller skadades av varg under 2010. Enligt denna statistik, som alltså avser försäkringstagare i Agria så var vargen ansvarig för 1,5 % av fallen av dödade/skadade hundar år 2010. I vilken mån Vargarna själva blivit jagade eller angripna av de drabbade hundarna förtäljer inte statistiken. Samma år rev vargen 200 av landets 550 000 får och ägarna till dessa får fick full ekonomisk ersättning av staten.

EU-kommissionären Potocnik var mycket tydlig i sitt meddelande:

" --- Vi kommer inte att tveka att driva ärendet till EU:s domstol om Sverige inte följer unionens regler ---".

Handläggaren bryter mot EU-lag på flera punkter:

- Betr fåren, det finns inget underlag till skydds jakt, efter att Länsstyrelsen hade bekostat röjning av gräs runt de nya rovdjursstängsel som gården fick för 247 000,-. Ägarna har skyldighet att röja undan gräs i 5 år så att strömmen är tillräckligt hög men det hade inte gjorts. Lst bekostade en sådan röjning via en entreprenör. Efter oktober 2011 har inga rovdjursangrepp skett. Alltså, ”annan lösning” har gjorts.

INGET UNDERLAG FÖR SKYDDSJAKT

- Betr skadad hund. Två hundar kom lösa på en gård och de sprang direkt till skogs och jagade vargvalpar. En hund blev biten men ägaren upptäckte inte skadan förrän dagen efter, hunden fick sjukhusvård. Vad den andra hunden, schäfern, hann göra med vargvalparna vet man inte, inget eftersök skedde för att utreda om någon av valparna blev skadad.

INGET UNDERLAG FÖR SKYDDSJAKT

- Betr två döda jakthundar. Jägaren skickade in den första hunden rakt in i reviret där en vargfamilj fanns, ca 8 medlemmar. Varg försvarar alltid sitt revir mot inkräktare, det vet alla hundägare. Hunden dog. Jägaren köpte en ny hund och skickade även den in den i reviret – så den blev också dödad – vad förväntade sig jägaren? Människan har skyldighet att skydda sina husdjur mot faror – inte att släppa ut dem i direkt fara.

Men som alla vet offerar jägarna sina hundar för att få till stånd skydds jakt på varg – det har varit tydligt de senaste 4 åren.

INGET UNDERLAG FÖR SKYDDSJAKT

En annan hund blev dödad, under vilka omständigheter är oklart! Det finns olika vittnesuppgifter som strider mot varandra.

INGET UNDERLAG FÖR SKYDDSJAKT

Dessutom har det framkommit att en av besiktningsmännen (ofta anlitad av Lst) i Skultuna-ärendet var jägare och hade en jaktstuga i reviret. I reviret finns mycket kronhjort och givetvis kopplar man samman detta med de uttalanden han gjort i media – att nu måste ”jag” begära skydds jakt på vargarna! Han hade egna intressen att bevaka, en jävsituation! Fel av Länsstyrelsen att anlita honom.

Förlängd skydds jaktstid

Nu är det parningstid för vargarna och det är absolut förbjudet att jaga varg under denna tid: **Art- och habitatdirektivet, artikel 12.1b): förbud mot att avsiktligt störa dessa arter, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttningstid.**

Personal på Länsstyrelsen

Personal/handläggare på Lst rovdjursavdelning ska vara opartiska så att inte jäv uppstår. Det har framkommit att handläggaren för skydds jaktbeslutet i Skultuna-ärendet är David Bruun som är inbiten jägare. Han har det typiska s k ”tunnelseendet” som de rabiata jägarna har, jakt är som en drog och det är mycket svårt att komma till rätta med detta ”tunnelseendet”. Han

ser inget fel med skyddsjaktbeslutet, påstår att han både kan och följer EU-lag och han uttalar sig på detta sätt: ”det är ju bara vargar” och ”de är ju inte ens genetiskt viktiga”. Han har inga betänkligheter att skjuta alfaparet under deras parningstid – det var bara bra, för då är de tillsammans och det underlättar dödandet av dem. David Bruun hänvisar till att man får jaga lo under parningstiden och det rättfärdigar hans beslut om jakt under denna tid. Han berättar glatt att han ska till Nya Zeeland för att jaga hjortdjur med båge – och att man inte behöver ha någon kunskap för att få skjuta båge i NZ. Alla vet att det krävs mycket träning för att döda ett djur med en pil – skadeskjutningsrisken är stor.

Bristen på kunskap och bristen på etisk hållning hos denne tjänsteman är skrämmande och sådana personer ska inte finnas på en myndighet som företräder allmänheten.

Vi anser att denna situation är ett brottsligt jämförhållande och att aktiva jägare inte ska sitta på en sådan tjänst som innebär beslutstagande på våra starkt skyddade rovdjur och speciellt på den prioriterade arten varg.

Genom att inte Sverige följer Art- och habitatdirektivet i praktisk handling, trots att Sverige har lovat EU-kommissionen detta i augusti 2011, gör att alla Länsstyrelser tar olagliga beslut. Jaktförordningen är inte ändrad i linje med EU-lagen.

Trots denna medvetna strategi av regeringen, måste handläggarna på Länsstyrelserna ta beslut enligt EU-lagen eftersom den är överordnad svensk lag. Men detta faktum har inte Naturvårdsverket upplyst Länsstyrelserna om utan de tror att de ska följa jaktförordningen.

Vi kräver ett omedelbart beslut från Naturvårdsverket rörande:

- återkallande av skyddsjaksdelegeringen till Lst Västmanland samt återtagande av skyddsjaksbeslutet som tagits på felaktiga grunder

- korrekt instruktion till alla Lst i landet att det är EU-lag som gäller över svensk lag och att det är Länsstyrelsernas skyldighet att följa rätt lag såsom myndighet.

Det råder ett totalt kaos i landet och det måste få ett slut omgående!

Vi ser fram emot ett snabbt svar!

Sverige, 2012-02-29

Kristina Hallin, Horndal, Charlotte Swanstein, Helsingborg, Peter Fahlcrantz, Löddeköpinge
Tommy Darberg, Storvreta, Agneta Darberg, Storvreta, Madelaine Sloom, Nynäshamn
Gabriella Sloom, Nynäshamn, Carina Björk Persson Filipstad, Gun-Britt Elizabeth Engström, Ljungaverk
Carina Blomdahl Ljungaverk, Laila Willén, Tärnköping, Annhelen Darberg, Storvreta, Cicki Kebbón, Sala
Pia Goldring, Smedjebacken, Nina Nord, Deje, Mikael Larsson, Sandviken, Emil Jonasson, Höör
Åsa Rindfalk, Skultuna, Penny Hansson Eskilstuna, Kaj Dalfall, Skinnskatteberg, Gunilla Cross, Vallentuna
Inger Malmström, Bälinge, Erik Malmström, Bälinge, Pia Eberheim, Nynäshamn, Gunilla Björkegren, Karlstad
Malin Björkegren, Karlstad, Susan Rosén, Linköping, Catarina Höglblad Filipstad, Mikaela Eberheim, Örebro
Pia Styrman, Älvkarleby Mia Granberg, Fränsta, Peter Stridh, Linköping, Fredrik Darberg, Storvreta
Susanna Alvarsson, Karlholm, Kenneth Strignéus, Västerås, Susanne Strignéus, Västerås
Yvonne Aloba Göteborg, Tonie Klingström, Deje, Annelie Lindström Vällingby, Camilla Dalfall,
Skinnskatteberg, Nettan Widh, Katrineholm, Camilla Ljungberg, Enköping, Göran Ericson Norrtälje
Anneli Molin, Nynäshamn, Lena Mikker, Älvdalen, UllaMai Persson Töcksfors, Perry Stenström, Eskilstuna!!
Eva Johansson, Malmö, Jörgen Pettersson, Fagersta, Marianne Lindblom, Indal, Douglas Dalfall,
Skinnskatteberg, Jaana Jaakkola, Huddinge, Katarina Larsson, Helsingborg, Birgitta Edström, Sundsvall
Louise Zachrisson, Linköping, Eva-marie Karlberg Deje, Inger Eriksson, Piteå, Yvonne Nyman Trollhättan

Lena Laird Brotby, Annette Laird Åkersberga, Clay Engberg, Sundsvall, Fredrik Wiksjö, Grödinge
Elinor Lindmark, Grödinge, Caroline Löwegren, Skogås, Cindy Löwegren, Skogås, Hasse Löwegren, Skogås
Fredrik Berg, Stockholm, Alexandra Berg, Huddinge, Patrik Olofsson, Älvsjö, Mallin Wikner, Älvsjö
Vivianne Christensen, Borås, Seppo Koivula, Eskilstuna, Wiola Rosén, Linköping, Carina Domluvil Arboga
Anna Lyberg, Kårsta (Rimbo), Jimmy Magnusson, Camilla Dalfall, Lin Rylander, Eva-Lena Christensen
Berit Renberg, Hedemora, Jimmy Renberg, Hedemora, Susanne Rosén, Catarina Ulfdotter Höglad
Karin Sivertsen

Detta är ett exempel på att regeringen mörkar för svenska folket – de har inte för avsikt att följa rådande lagar, trots att det har lovat EU det.

Det som står nedan strider mot Art- och habitatdirektivet.

Förordning

SFS 2011:1571

Utkom från trycket den 30 december 2011

om ändring i jaktförordningen (1987:905);

utfärdad den 15 december 2011.

Regeringen föreskriver i fråga om jaktförordningen (1987:905)

dels att 23 b och 23 d §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 24 § ska lyda ”Skyddsjakt enligt 7 § jaktlagen”.

23 b §2 Om det finns förutsättningar enligt 23 a § och något annat inte följer av 24 b §, får Naturvårdsverket efter ansökan av den som riskerar att drabbas av skada eller på eget initiativ besluta om skyddsjakt efter björn, varg, järv, lo, säl eller örn. Om det finns en stor sannolikhet för att allvarlig skada kommer att uppstå, **får beslut om skyddsjakt fattas även om någon skada inte har inträffat.**

Innan Naturvårdsverket fattar ett beslut enligt första stycket ska verket höra Havs- och vattenmyndigheten, om beslutet gäller skyddsjakt efter säl.

23 d §3 Om det finns förutsättningar enligt 23 c § och något annat inte följer av 24 a §, **får Naturvårdsverket besluta om licensjakt efter björn, varg, järv och lo.**

Ett beslut om jakt enligt första stycket får utformas och förenas med villkor som är ändamålsenliga med hänsyn till de olägenheter som förekomsten av täta rovdjurspopulationer orsakar.

Denna förordning träder i kraft den 15 januari 2012.

På regeringens vägnar
LENA EK

Mats Wiberg
(Landsbyggsdepartementet)